

ČESKOSLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K PATENTU

195696
(11) (B2)

(22) Přihlášeno 04 07 75
(21) (PV 1300-78)

(51) Int. Cl. 3
A 01 N 37/22
C 07 C 87/58

(40) Zveřejněno 31 05 79

(45) Vydáno 15 03 83

(72)
Autor vynálezu

O'DOHERTY GEORGE OLIVER PLUNKETT, GREENFIELD
(Sp. st. a.)

(73)
Majitel patentu

ELI LILLY AND COMPANY, INDIANAPOLIS (Sp. st. a.)

(54) Způsob přípravy substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenyldiaminů

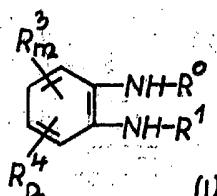
1

Vynález se týká nových na kruhu substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenyldiaminů. Tyto sloučeniny jsou použitelné jako herbicidy.

Rumanowski, US patent 3 557 211, uvádí N,N-bis(acetyl)-o-fenyldiaminy, které jsou použitelné pro kontrolu rostlin, hmyzu a plísní.

Jedním rysem vynálezu je způsob přípravy sloučenin, které jsou účinnými systemickými herbicidy.

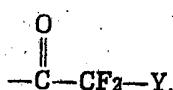
Vynález se týká nových na kruhu substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenyldiaminů obecného vzorce I,

(I)

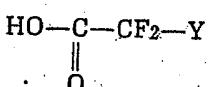
kde

R⁰ je 2,2-difluoralkanoyl zbytek vzorce

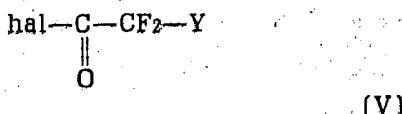

(IV)

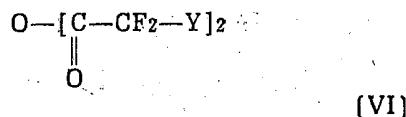
kde Y má význam uvedený výše, nebo 2,2-difluoralkanoylhalogenidů obecného vzorce V

195696

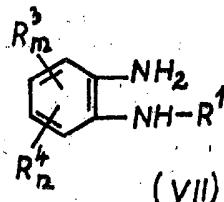

nebo anhydridů 2,2-difluoralkanové kyseliny obecného vzorce VI,

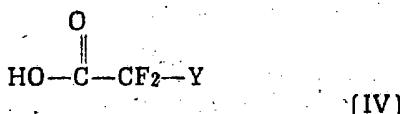

kde Y má význam uvedený výše. Diaminové výchozí materiály se kterými probíhá acylační reakce jsou různé.

Tak postup pro přípravu sloučenin vzorce I zahrnuje acylaci sloučeniny obecného vzorce VII,

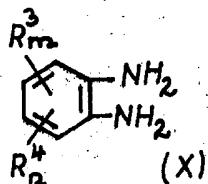

kde R¹, R³, R⁴, m a n mají význam uvedený výše, s acylačním činidlem obecného vzorce IV,

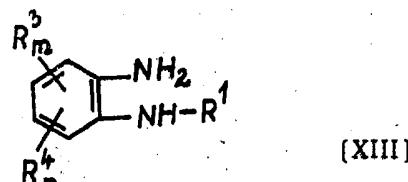
kde Y má význam uvedený výše, nebo s halogenidem nebo anhydridem sloučeniny obecného vzorce IV.

V případě sloučenin vzorce I, kde R¹ je atom vodíku, je výchozím diaminem sloučenina následujícího vzorce X.

a zavádí se jedna acylskupina (a zanechává se R¹ rovněž atomu vodíku).

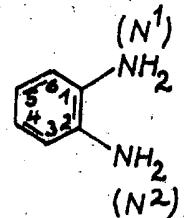
Jestliže, na druhou stranu, R¹ je jakýkoli jiný zbytek než atom vodíku, je příslušným diaminovým výchozím materiálem sloučenina nesoucí požadovaný zbytek R¹ vzorce XIII,

kde symboly mají význam uvedený výše a charakteristická R⁰ skupina se obdobně zavádí acylací.

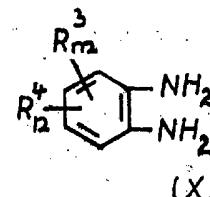
Příprava amidů acylací odpovídajících aminů, různými acylačními činidly je známá syntetická metoda. Tyto přípravy se provádějí běžně známými způsoby používanými pro tyto účely. Tak jestliže je acylačním činidlem anhydrid, reakce se s výhodou provádí při teplotě místnosti, jako rozpuštění se může použít přebytek anhydridu, s výjimkou případu amidů, kde R¹ je atom vodíku. Jestliže se používá acylhalogenid jako acylační činidlo, provádí se reakce nutně v přítomnosti akceptoru halogenovodíku a s výhodou v přítomnosti inertního rozpouštědla a reakční směs se s výhodou chladí na teploty 0 až 10 °C. V případě kteréhokoli acylačního činidla se produkt oddělí běžnými způsoby a může se popřípadě čistit známými způsoby.

Pro jednotnost se výchozí materiály a produkty pojmenovávají, kde je to možné, jako o-fenylendiaminy. V souhlase s běžnou nomenklaturní praxí je identifikace různých poloh substituentů následující:

kde bud' atom dusíku obsahuje alkanoyl nebo jiný (R⁰, R¹) substituent, čísla polohy v kruhu jsou identifikována jako prvočíslo pro rozlišení od poloh na R⁰ nebo R¹ substituentech.

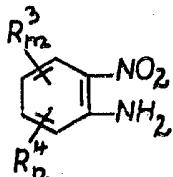
Výchozí materiály používané při postupu podle vynálezu se připravují známými postupy a některé z nich jsou obchodně dostupné. Výchozí materiály vzorce X

se připravují vícestupňovými synthesami, které jsou nutné pro zavedení požadovaných skupin. Nejvhodněji se jedna nebo obě NH₂ skupiny zavádějí převedením halogenskupiny. Také aminoskupina nebo aminoskupiny se mohou zavádět nitrací a následující redukcí. Různé syntetické stupně se obecně a nejvhodněji provádějí s výchozími materiály, které již obsahují skupiny R³ a R⁴. Avšak někdy je výhodné, že se tyto substituenty, například nitroskupina nebo halogenskupina, zavádějí současně se syntetickými stupni vedoucími k zavedení aminoskupin.

Tak například, jestliže diamin je tetrasubstituovaný, nitruje se odpovídající tetrasubstituovaný benzen v obou zbývajících orthopolohách a nitroskupiny se pak redukuje.

Ty sloučeniny vzorce I, kde R¹ je substituent jiný než atom vodíku, se obecně připravují z diaminových výchozích materiálů, které již mají substituent R¹. Tyto výchozí materiály se připravují z odpovídajících diaminových výchozích materiálů popsaných výše reakcí s příslušným acylhalogenidem. Alternativně se však tyto výchozí materiály mohou připravit z o-nitroanilinu:

acylací a následující redukcí, běžně známými způsoby.

Synthesa sloučenin vzorce I je popsána v následujících příkladech a umožňuje odborníkům provádění postupu podle vynálezu.

Příklad 1

3,4,5,6-tetrachlor-o-fenyldiamin (20 g) se rozpustí v 50 ml benzenu a 0,8 ml triethylaminu a roztok se zpracuje s trifluoracetanhydridem (1,84 g). Vzniklá reakční směs se zahřívá k varu 16 hodin, zahustí se na 20 ml a požadovaný N¹-trifluoracetyl-3',4',5',6'-tetrachlor-o-fenyldiamin se pak odfiltruje a překrystaluje z chloroformu. Produkt má b. t. 245 až 247 °C.

Příklad 2

Ostatní sloučeniny podle vynálezu se připraví postupem podle předcházejících příkladů za použití analogických výchozích materiálů. Tyto sloučeniny jsou následující:

N¹-trifluoracetyl-3'-nitro-5'-chlor-o-fenyldiamin, b. t. 184 až 186 °C, připravený reakcí trifluoracetanhydridu s 3-nitro-5'-chlor-o-fenyldiaminem,

N¹-trifluoracetyl-N²-(2,4-dichlor-6-methoxybenzoyl)-6'-nitro-o-fenyldiamin, b. t. 200 až 201 °C.

Veškeré sloučeniny vzorce I se mohou upravit tak, že jsou použitelné jako herbicidy. Tyto sloučeniny se mohou použít tak, že se dosáhne širokého herbicidního účinku; tudíž v nejširším smyslu se vynález týká způsobu aplikace, který se vyznačuje tím, že se na rostlinné části, jako je stvol, listy, květy, plody, kořeny nebo semena nebo obdobné reproduktivní jednotky rostlin, aplikuje růst inhibující množství jednoho z na kruhu substituovaných N-(2,2-difluorakanoyl)-o-fenyldiaminů vzorce I. Avšak tyto sloučeniny se mohou také použít tak, že se využijí selektivní herbicidní účinnost. Jak je odborníkům známo, směs více než

jedné sloučeniny se může také použít pro dosažení herbicidního účinku. Jestliže se použije směs, může se snížit množství každé individuální sloučeniny tak, že směs vykazuje pouze požadovaný herbicidní účinek.

Pro herbicidní využitelnost sloučenin není rozhodující, zda je úplně hubena nežádoucí vegetace; je dostatečné, jestliže je nežádoucí vegetace pouze inhibována. Zejména co se týká selektivního účinku, inhibice nedosahující úplného zahubení, je dostačující, zejména jestliže se kombinuje s přírodními podmínkami, jako je omezená vlhkost, která má nejpříznivější vliv na vegetaci selektivně inhibovanou než na užitkové rostliny.

Sloučeniny vzorce I jsou vhodné k různým obměnám herbicidních aplikací.

Různé sloučeniny vzorce I, které se mají použít jako aktivní herbicidní činidla, se vyhodnocují po aplikaci před vzejtím u různých druhů rostlin. Při tomto vyhodnocování se připraví půda obsahující jeden díl písku a jeden díl rozdrocené vrchní vrstvy půdy, dokonale se smísí v cementovém mixéru. 4,5 litru této půdy se umístí do 25 × 35 cm pozinkované plechové misky a sklepe se pod okraj. Ve třech řadách se provedou 2,5 cm hluboké rýhy asi ve dvou pětinách misky. Do těchto rýh se zasadí po čtyřech zrnech kukuřice, pěti semenech bavlníku a pěti semenech sóji. Ve zbývajících čtyřech rýhách se do zbylé půdy zaseje přibližný počet každého z následujících semen, každý druh do jedné řady, a to: bér 80 až 100 semen, mračňák plstnatý 40 až 50 semen, merlík 150 až 250 semen a rosička krvavá 100 až 150 semen.

Další dostatečné množství se pak přidá tak, aby se dostatečně překryla plocha.

Tak semena plevelů se překryjí vrstvou asi 6 mm a semena užitkových rostlin vrstvou asi 3 cm.

Při stanovování účinku směsi jako herbicidního prostředku pro použití před vzejtím se plocha připraví výše uvedeným způsobem a v den zasetí nebo v následující den se umístí v komoře opatřené točnou a odtahem vzduchu. Herbicidní směs, buď emulse pro postřík nebo smáčitelný prášek, se aplikuje na plochu modifikovaným de Vilbis atomizérem, připojeným na zdroj vzduchu. Dvanáct a půl milimetru směsi, která se má testovat, se pak aplikuje na každou plochu buď v den zasetí, nebo v následující den. Intensita poškození a pozorování typu poškození se provádí jedenáctý až dvanáctý den po ošetření. Poškození se hodnotí podle následující stupnice:

- 0 — žádné poškození,
- 1 — mírné poškození,
- 2 — střední poškození,
- 3 — značné poškození,
- 4 — uhynutí.

Tam, kde bylo provedeno více než jedno stanovení při uvedeném množství, byl vypo-

čítáván pro hodnocení poškození průměr. Každá hodnocená sloučenina se upravuje pro postřik jedním z následujících postupů. V jednom testu se příslušná sloučenina smočí rozmícháním v třetí míse s jedním dílem monolaurátu polyoxyethylenosorbitanu. Pět sét dílů vody se pomalu přidá k vzniklé krémově zbarvené pastě a získá se vodná disperze se základní koncentrací 0,2 %. Disperze je vhodná pro aplikaci postřiku. V druhém postupu se sloučenina rozpustí v jednom dílu acetonu a acetonový roztok se

zředí devatenácti díly vody, obsahujícími 0,1 % monolaurátu polyoxyethylenosorbitanu.

V následující tabulce jsou uvedeny výsledky hodnocení, sloupec 1 uvádí jméno testované sloučeniny, sloupec 2 množství v kilogramech na hektar, ve kterém se sloučenina aplikuje na testovanou plochu, a zbylé sloupce udávají stupeň poškození určitých semen rostlin nebo sazenic rostlin podle hodnocení uvedeného výše.

19588

Tabulka I
Stupeň poškození při osetření před vzejitím.

sloučenina	kg/ha	kukurice	řebarna	sója	rostěnka krvavá	merik	bér	mračník
N ¹ -trifluoracetyl-3',4',5',6'-tetrachlor-o- -fenylendiamin	8,8	1	0	0	0	4	4	1
N ¹ -trifluoracetyl-3'-nitro-5'-chlor-o-o- -fenylendiamin	8,8	1	0	1	4	4	2	3

Některé sloučeniny vzorce I byly hodnoceny po aplikaci po vzejtí u rostlin zahrnující kukuřici a některé druhy plevelů. Vyhođnocovaní se provádí podle předcházející

cího testu, s tou výjimkou, že testovaný roztok se aplikuje 9 až 12 dnů po přípravě a zasetí do půdy. Výsledky jsou uvedeny v následující tabulce.

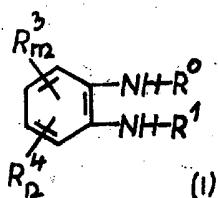
Tabulka II

Stupeň poškození při ošetření po vzejtí.

sloučenina	kg/ha	kukuřice	rosička	merlík	bér	mračňák
		krvavá				
N ¹ -trifluoracetyl-3'-nitro-5'-chlor-o-fenylendiamin	8,8	1	3	4	4	4
	4,4	2	4	4	4	4
	2,2	1	4	4	4	4
	1,1	1	4	4	3	4

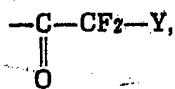
PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob přípravy substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenylendiaminů obecného vzorce I,

kde

R⁰ je 2,2-difluoralkanoylbytek vzorce

kde Y je atom fluoru,

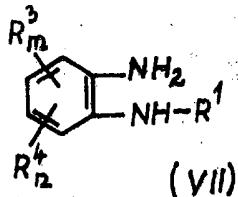
R¹ je atom vodíku nebo 2,4-dichlor-6-methoxybenzoyl,

R³ je atom chloru,

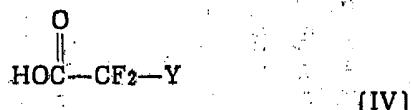
R⁴ je nitroskupina,

m je 0, 1 nebo 4,

n je 0 nebo 1, přičemž jestliže R¹ je atom vodíku, orthopoloha vůči —NH-R¹ nese jednu ze skupin označených R³ nebo R⁴, vyznačený tím, že se nechá reagovat sloučenina obecného vzorce VII,

kde R¹, R³, R⁴, m a n mají význam uvedený výše, s acylačním činidlem obecného vzorce IV,

kde Y má význam uvedený výše, nebo s halogenidem nebo anhydridem sloučeniny obecného vzorce IV.